

Suvestinė redakcija nuo 2006-01-01 iki 2011-08-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1998, Nr. [32-852](#), i. k. 0981010ISTAVIII-667

Nauja redakcija nuo 2003-04-01:

Nr. [IX-1211](#), 2002-12-03, Žin. 2002, Nr. 123-5507 (2002-12-24), i. k. 1021010ISTA0IX-1211

LIETUVOS RESPUBLIKOS TURIZMO Į S T A T Y M A S

1998 m. kovo 19 d. Nr. VIII-667
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis Įstatymas nustato turizmo verslo organizavimo principus, reikalavimus turizmo paslaugų teikimui ir turistų (vartotojų) teisių apsaugai bei valstybės, savivaldybių institucijų kompetenciją turizmo reguliavimo, planavimo ir turizmo išteklių naudojimo srityje.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Apgyvendinimo paslauga** – būtinos apgyvendinimui sąlygos ir veiklos, kuria tenkinami turistų nakvynės ir higienos poreikiai, rezultatas.

2. **Ekskursija** – trumpiau kaip parą trunkantis objektų ar vietovių lankymas pagal nustatytą maršrutą, kai dalyvauja gidas.

3. **Gidas** – teisės aktų nustatyti kvalifikacinius reikalavimus atitinkantis fizinis asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas.

4. **Kambarys (numeris)** – apgyvendinimui skirtame pastate specialiai įrengta patalpa ar jų grupė ir apgyvendinimo paslaugų teikėjo siūloma asmenims nuomotis kaip nedaloma visuma.

5. **Kelionės organizatorius** – juridinis asmuo, kuris įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis reguliariai verčiasi turizmo verslu ir tiesiogiai arba per tarpininkus (kelionių pardavimo agentus) savo vardu viešai siūlo teikti turizmo paslaugas bet kuriam asmeniui arba tam tikrai asmenų grupei.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2476](#), 2004-10-12, Žin., 2004, Nr. 156-5689 (2004-10-26), i. k. 1041010ISTA0IX-2476

6. **Kelionės organizavimo paslauga** – veiklos, susijusios su organizuotų turistinių kelionių rengimu ir (ar) jų pardavimu, rezultatas.

7. **Kelionių agentūra** – juridinis asmuo, tarpininkaujantis parduodant organizuotas turistines keliones ir (ar) atskiras turizmo paslaugas.

8. **Kelionių vadovas** – teisės aktų nustatyti kvalifikacinius reikalavimus atitinkantis fizinis asmuo, kuris suteikia kelionės informaciją ir lydi turistus kelionėse šalies viduje arba užsienyje.

9. **Kurortas** – įstatymo suteiktas statusas gyvenamajai vietai, kurioje yra mokslškai ištirtų ir pripažintų gydomaisiais gamtinių gydomųjų veiksnių (mineralinių vandenų, gydomojo purvo, sveikatai palankus mikroklimatas, rekreacinių želdinių, vandens telkinių) bei išplėtotą specialią infrastruktūrą naudoti šiuos veiksnis gydymo, sveikatinimo, turizmo ir poilsio reikmėms.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-308](#), 2005-07-05, Žin., 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308

10. Kurortinė teritorija – Lietuvos Respublikos Vyriausybės suteiktas statusas gyvenamajai vietai arba jos daliai (gyvenamosioms vietovėms arba jų dalims), kurioje yra gamtinių išteklių, galinčių turėti gydomųjų savybių, ir speciali infrastruktūra naudoti šiuos išteklius sveikatinimo, turizmo ir poilsio reikmėms.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-308](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308

11. Organizuota turistinė kelionė – iš anksto už bendrą kainą parengtas arba siūlomas įsigyti turizmo paslaugų rinkinys, kurį sudaro ne mažiau kaip dvi turizmo paslaugos (apgyvendinimo, vežimo, kita esminę kelionės dalį sudaranti turizmo paslauga, nesusijusi su vežimu ar apgyvendinimu), ir jeigu ši turistinė kelionė tęsiasi ilgiau kaip 24 valandas arba į ją yra įtraukta nakvynė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2476](#), 2004-10-12, *Žin.*, 2004, Nr. 156-5689 (2004-10-26), i. k. 1041010ISTA0IX-2476

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-308](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308

12. Rekreatinė teritorija – vietovė, turinti gamtines ar kultūrines aplinkos savybes ir sąlygas žmonių visaverčiam fiziniam bei dvasiniam poilsiui organizuoti.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-308](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308

13. Rekreatiniai ištekliai – gamtinės ar kultūrinės aplinkos savybės, tinkamos žmonių visaverčiam fiziniam bei dvasiniam poilsiui organizuoti.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-308](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308

14. Turistas – fizinis asmuo, kuris pažintiniais, profesiniais-dalykiniais, etniniais, kultūriniais, rekreaciniais, sveikatingumo, religiniais ar specialiais tikslais keliauja po šalį ar į kitas šalis ir apsistoja bent vienai nakvynei, tačiau ne ilgiau kaip vienerius metus už savo nuolatinės gyvenamosios vietos ribų, jei ši veikla nėra mokymasis ar apmokamas darbas lankomoje vietovėje.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-308](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308

15. Turizmo ištekliai – turistinių interesų turintys objektai ar vietovės.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-308](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308

16. Turizmo paslauga – fizinių ir juridinių asmenų veikla, kuria tenkinami turistų kelionės organizavimo, apgyvendinimo, maitinimo, vežimo, informacijos, pramogų ir kiti poreikiai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-308](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308

17. Turizmo paslaugų teikimo sutartis – raštu sudarytas susitarimas, kuriuo viena šalis – turistinės kelionės organizatorius – įsipareigoja už atlyginimą kitai šaliai – turistui – užtikrinti organizuotą turistinę kelionę, o turistas įsipareigoja sumokėti už suteiktas paslaugas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-308](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308

ANTRASIS SKIRSNIS TURIZMO PASLAUGOS

3 straipsnis. Turizmo paslaugų rūšys

Turizmo paslaugų rūšys:

- 1) kelionės organizavimo paslaugos;
- 2) turizmo informacijos paslaugos;
- 3) apgyvendinimo paslaugos;
- 4) vežimo, maitinimo, pramogų ir kitos turizmo paslaugos.

TREČIASIS SKIRSNIS KELIONĖS ORGANIZAVIMO PASLAUGOS

4 straipsnis. Kelionės organizavimo paslaugų teikėjai

1. Kelionės organizavimo paslaugas teikia kelionės organizatoriai ir kelionių agentūros.
2. Kelionės organizatoriaus veiklą sudaro:
 - 1) organizuotų turistinių kelionių rengimas, jų reklama ir (ar) pardavimas;
 - 2) sutarčių sudarymas su turizmo paslaugų teikėjais dėl jų paslaugų turistams teikimo kelionės organizatoriaus organizuojamų turistinių kelionių metu;
 - 3) atskirų turizmo paslaugų užsakymas (vietų rezervavimas) ir (ar) pardavimas;
 - 4) kongresų, konferencijų ir kitų panašių renginių organizavimas, kai tai susiję su turizmo paslaugų teikimu;
 - 5) kitų turizmo paslaugų teikimas.
3. Kelionių agentūros veiklą sudaro:
 - 1) organizuotų turistinių kelionių pardavimas kelionės organizatoriaus vardu;
 - 2) atskirų turizmo paslaugų užsakymas (vietų rezervavimas) ir (ar) pardavimas;
 - 3) kitų turizmo paslaugų teikimas.
4. Organizuotos turistinės kelionės pardavimas atskiromis paslaugomis, išrašant sąskaitą už kiekvieną atskirą paslaugą, neatleidžia kelionių organizatoriaus nuo pareigos sudaryti turizmo paslaugų teikimo sutartį.
5. Kelionės organizatorius gali teikti kelionės organizavimo paslaugas ir savo pavadinime, reklamoje ar kitais atvejais vartoti žodžius „kelionės organizatorius“ tik kai:
 - 1) turi šio įstatymo nustatyta tvarka įgytą prievolių įvykdymo užtikrinimą;
 - 2) yra įvykdęs 7 straipsnio 6 dalies reikalavimus.
6. Kelionių agentūra gali tarpininkauti parduodant organizuotas turistines keliones ir (ar) atskiras turizmo paslaugas ir savo pavadinime, reklamoje ar kitais atvejais vartoti žodžius „kelionių agentūra“ tik kai:
 - 1) turi sudarytą rašytinį susitarimą su kelionės organizatoriumi arba keleivių vežimo įmone;
 - 2) Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka Vyriausybės įgaliotai institucijai yra pateikę informaciją apie šio straipsnio 6 dalies 1 punkto reikalavimų įvykdymą bei turi galiojančią kelionės agentūros pažymėjimą.
7. Pažymėjimo, patvirtinančio, kad kelionės organizatorius ar turizmo agentūra atitinka nustatytus reikalavimus, bei suteikiančio teisę teikti atitinkamas turizmo paslaugas, išdavimo tvarką tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.
8. Asmuo, kuris veikia kaip kelionės organizatoriaus, neturinčio verslo vietos Lietuvos Respublikoje, tarpininkas, turisto atžvilgiu taip pat laikomas kelionės organizatoriumi.

5 straipsnis. Turizmo paslaugų teikimo sutartis

1. Turizmo paslaugų teikimo sutartis sudaroma Civilinio kodekso ir šio įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.
2. Standartinės turizmo paslaugų teikimo sutarties sąlygas tvirtina Valstybinis turizmo departamentas.

6 straipsnis. Kelionės organizatoriaus ir kelionių agentūros teisės ir pareigos

1. Kelionės organizatoriaus ir kelionių agentūros teisės ir pareigas nustato Civilinis kodeksas, šis Įstatymas, Vartotojų teisių gynimo įstatymas, kiti įstatymai ir teisės aktai, turizmo paslaugų teikimo sutartis.

2. Kelionės organizatorius, viešai reklamuodamas savo teikiamas paslaugas kelionių prospektuose, kataloguose ar kitoje turistinę kelionę aprašančioje medžiagoje, turi teikti neklaidinančią informaciją apie:

- 1) transporto priemonę, kuria vykstama, jos charakteristiką ir kategoriją;
- 2) apgyvendinimo tipą, objekto vietą, kategoriją ar patogumų lygį ir pagrindinius ypatumus bei klasę (pagal atitinkamas priimančiosios valstybės taisykles);
- 3) maitinimą;
- 4) maršrutą;
- 5) valiutų keitimo sąlygas ir tvarką;
- 6) valstybių, į kurias vykstama, pasienio formalumus ir vizų gavimo tvarką bei laiką, per kurį turi jas gauti;
- 7) valstybių, į kurias vykstama, epidemiologinę būklę, imunoprofilaktikos reikalavimus, kuriuos reikia atlikti prieš vykstant į kelionę, taip pat sveikatos draudimo įforminimo tvarką;
- 8) turizmo paslaugų teikimo sutarties įforminimo tvarką bei sąlygas;
- 9) visą kelionės kainą, kainos dalį, kuri turi būti sumokėta iš anksto, bei likusios sumos sumokėjimo grafiką;
- 10) kelionei organizuoti reikalingą mažiausią asmenų skaičių ir galutinį terminą informuoti turistą apie kelionės atšaukimą, nesurinkus nustatyto mažiausio asmenų skaičiaus.

3. Kelionės organizatorius atsako už kelionių prospektuose, kataloguose ar kitoje turistinę kelionę aprašančioje medžiagoje pateiktą informaciją, išskyrus tuos atvejus, kai:

- 1) turistui iki sutarties sudarymo buvo pranešta apie tokios informacijos pasikeitimus, o kelionių prospekte, kataloge ar kitoje turistinę kelionę aprašančioje medžiagoje buvo aiškiai numatyta pakeitimų galimybė;
- 2) pakeitimai daromi po sutarties sudarymo abiejų sutarties šalių rašytiniu susitarimu.

4. Prieš turizmo paslaugų teikimo sutarties pasirašymą kelionės organizatorius ir (ar) kelionių agentūra privalo įteikti turistui rašytinį dokumentą, kuriame būtų išsamiai informacija, nurodyta šio straipsnio 2 dalyje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2476](#), 2004-10-12, Žin., 2004, Nr. 156-5689 (2004-10-26), i. k. 1041010ISTA0IX-2476

5. Prieš išvykstant į kelionę, kelionės organizatorius ir (ar) kelionių agentūra privalo rašytine forma turistui laiku pateikti:

1) informaciją apie tarpines stotis ir sustojimo laiką, buvimo vietą bei informaciją apie keleivio vietą transporto priemonėje;

2) kelionės organizatoriaus ir (ar) kelionių agentūros atstovo pavardę, adresą ir telefono numerį ar vietinių agentūrų, į kurias turistas galėtų kreiptis pagalbos, adresus ir telefono numerius. Jei tokių atstovų ar agentūrų nėra, turistui privaloma nurodyti telefono numerį, kuriuo jis galėtų skambinti nenumatytu atveju, ar informaciją, kuri jam padėtų susisiekti su kelionės organizatoriumi ir (ar) kelionių agentūra;

3) informaciją apie galimybę sudaryti draudimo sutartis, kad būtų padengtos turisto patirtos išlaidos dėl galimo kelionės atšaukimo, dėl aplinkybių, už kurias turistas atsako, arba dėl suteiktos pagalbos, įskaitant repatriaciją, nelaimingo atsitikimo ar ligos atveju.

6. Jei į turistinę kelionę vyksta nepilnamečiai, kelionės organizatorius turi pateikti jų tėvams ar globėjams informaciją, leisiančią tiesiogiai susisiekti su vaiku ar atsakingu asmeniu vaiko buvimo vietoje.

7. Jei turistų grupę sudaro daugiau kaip 15 vaikų iki 16 metų arba daugiau kaip 7 neįgalūs vaikai, tai kelionės organizatorius turi garantuoti, kad, be kelionės vadovo, šią turistų grupę lydėtų pilnametis asmuo.

8. Kelionės organizatorius ir (ar) kelionių agentūra, kuri yra sutarties šalis, yra atsakingi turistui už sutartyje numatytų įsipareigojimų tinkamą vykdymą, nepaisant to, ar tuos

įsipareigojimus turi įvykdyti kelionės organizatorius ir (ar) kelionių agentūra, ar kiti paslaugų teikėjai, kurių pagalba kelionės organizatorius arba kelionių agentūra naudojami.

7 straipsnis. Kelionės organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimas

1. Kelionės organizatorius, siūlantis parduoti organizuotą turistinę kelionę, turi užtikrinti:
 - 1) turisto grąžinimą į pradinę turisto išvykimo vietą ir pinigų, turisto sumokėtų už organizuotą turistinę kelionę, grąžinimą turistui proporcingai nesuteiktų paslaugų vertei, jei prasidėjus organizuotai turistinei kelionei paaiškėja, kad kelionės organizatorius negalės toliau vykdyti turizmo paslaugų teikimo sutarties;
 - 2) pinigų, turisto sumokėtų už organizuotą turistinę kelionę, grąžinimą turistui, jei dar neprasidėjus organizuotai turistinei kelionei paaiškėja, kad kelionės organizatorius negalės pradėti vykdyti turizmo paslaugų teikimo sutarties.
2. Tokios kelionės organizatoriaus prievolės turi būti užtikrintos laidavimo draudimu, kai kiekvienas kelionių organizatorius individualiai pasirašo laidavimo draudimo sutartį su draudimo įmone (draudiku), pagal kurią draudikas įsipareigoja laidavimo draudimo sutartyje nustatyta suma kompensuoti trečiojo asmens nuostolius, atsiradusius dėl draudėjo prievolių neįvykdymo.
3. Kelionės organizatoriaus prievolių, atsirandančių šio straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais, įvykdymo užtikrinimo draudimo suma yra:
 - 1) nuo 100 tūkst. litų iki 200 tūkst. litų, jei kelionės organizatoriaus metinių įplaukų dydis (skaičiuojant pagal praėjusius metus) už suteiktas turizmo paslaugas pagal visas turizmo paslaugų teikimo sutartis, sudarytas kelionėms į užsienį, neviršija 4 mln. litų;
 - 2) arba 5 procentai nuo kelionės organizatoriaus metinių įplaukų dydžio (skaičiuojant pagal praėjusius metus) už suteiktas turizmo paslaugas pagal visas turizmo paslaugų teikimo sutartis, sudarytas kelionėms į užsienį, kai metinių įplaukų dydis už šias sutartis viršija 4 mln. litų.
4. Juridinio asmens, kuris pirmą kartą arba po vienerių metų ar ilgesnio laikotarpio vėl pradeda teikti kelionės organizavimo paslaugas, prievolių, atsirandančių šio straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais, įvykdymo užtikrinimo draudimo suma apskaičiuojama pagal planuojamas kelionės organizatoriaus metines įplaukas (verslo planą).
5. Kelionės organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo draudimo taisyklės tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.
6. Kelionės organizatorius Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka privalo Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikti informaciją apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų prievolių užtikrinimą ir turėti galiojančią kelionės organizatoriaus pažymėjimą.
7. Juridinio asmens prievolės, atsirandančios šio straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais, papildomai gali būti užtikrintos Kelionių garantijų fondo suteikiama garantija.
8. Kelionių garantijų fondą savo kasmetiniais įnašais kaupia kelionių organizatoriai savanoriškumo pagrindu.

KETVIRTASIS SKIRSNIS TURIZMO INFORMACIJOS PASLAUGOS

8 straipsnis. Gido ir kelionių vadovo paslaugos

1. Ekskursijos metu informacijos paslaugas teikia gidas.
2. Kelionės metu kelionės organizatoriui atstovauja kelionių vadovas.
3. Gidas ir kelionių vadovas paslaugas teikia tik turėdami jų kvalifikaciją patvirtinantį pažymėjimą. Gidų kvalifikacija vertinama suteikiant antrą, pirmą ar aukščiausią kategoriją. Kvalifikacinius reikalavimus gido ir kelionių vadovo pažymėjimui gauti, taip pat pažymėjimo išdavimo tvarką nustato Valstybinis turizmo departamentas.
4. Kvalifikaciniai reikalavimai netaikomi užsienio valstybių kelionių vadovams, lydintiems turistus iš kitų šalių. Kvalifikaciniai reikalavimai taip pat netaikomi užsienio valstybių gidams, lydintiems ir vedantiems ekskursijas kitų šalių turistams, išskyrus atvejus, kai

tai susiję su atskirų muziejų ir kultūros paveldo objektų lankymu. Muziejų ir kultūros paveldo objektų, kuriuose galimos ekskursijos tik su gidu, turinčiu kvalifikaciją patvirtinančią pažymėjimą, sąrašą nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

9 straipsnis. Turizmo informacijos centro veikla

1. Turizmo informacijos centrai gali būti steigiami ir veikti kaip įmonės, biudžetinės ar viešosios įstaigos.

2. Turizmo informacijos centras, naudojantis turizmo informacijos centro ženklo („i“ raidė žalios spalvos stačiakampyje ir užrašas „Turizmo informacija“, o užsienio valstybėse – „Lietuvos turizmo informacija“), privalo:

1) rinkti, kaupti ir nemokamai teikti informaciją apie turizmo paslaugas, lankomus objektus ir vietas;

2) rengti, leisti ir platinti informacinius bei kartografinius leidinius apie turizmo paslaugas, objektus ir vietas.

3. Turizmo informacijos centrai, kurių steigėjai yra savivaldybių ar valstybės institucijos, tvarko ir teikia turizmo paslaugų ir išteklių duomenis Nacionalinei turizmo informacijos sistemai.

4. Turizmo informacijos centras gali užsakyti (rezervuoti) apgyvendinimo paslaugas, transporto bilietus, bilietus į teatrus, koncertus, sporto ir kitus renginius bei prekiauti suvenyrais.

5. Turizmo informacijos centro ženklo naudojimo tvarką nustato Valstybinis turizmo departamentas.

6. Apskričių ir (ar) savivaldybių institucijų įsteigtų Turizmo informacijos centrų duomenų teikimo Nacionalinei turizmo informacijos sistemai paslaugos yra finansuojamos iš šių institucijų biudžetų.

PENKTASIS SKIRSNIS TURISTŲ APGYVENDINIMO PASLAUGOS

10 straipsnis. Turistų apgyvendinimo paslaugų teikėjai

1. Turistų apgyvendinimo paslaugas teisės aktų nustatyta tvarka gali teikti:

1) juridiniai asmenys, teikiantys viešbučio tipo ar specialaus apgyvendinimo paslaugas;

2) fiziniai asmenys, teikiantys nakvynės ir pusryčių ar kaimo turizmo paslaugas;

3) fiziniai ar juridiniai asmenys, teikiantys turistinės stovyklos paslaugas;

4) fiziniai ir juridiniai asmenys, teikiantys apgyvendinimo paslaugas laivuose ir keltuose (toliau – laivuose).

2. Apgyvendinimo paslaugų teikėjai informuodami turistus privalo pateikti tikslią bei teisingą informaciją apie apgyvendinimo paslaugų teikimo vietą, klasę, teikiamas paslaugas bei apgyvendinimo paslaugų kainą.

3. Apgyvendinimo paslaugų paros kaina, nurodyta užsakymo priėmimo metu, negali būti didinama turisto atsiskaitymo už apgyvendinimo paslaugas metu.

4. Išankstinį apgyvendinimo paslaugų užsakymą (rezervavimą) apgyvendinimo paslaugų teikėjas turi registruoti. Turisto pageidavimu užsakymas turi būti patvirtintas raštu.

11 straipsnis. Viešbučio tipo apgyvendinimo paslaugos

1. Viešbučio tipo apgyvendinimo paslaugos yra būtinų apgyvendinimo poreikių tenkinimas ir atitinkamų sąlygų sudarymas tam tikslui skirtame (pritaikytame) pastate, kuriame yra:

1) kambarių (numerių), bendro naudojimo patalpų ir veiklai organizuoti skirtų patalpų;

2) ne mažiau už nustatytą mažiausią skaičių specialiai įrengtų kambarių (numerių);

3) teikiamos atitinkamos paslaugos, iš jų turistų užsakymų priėmimas ir aptarnavimas kambariuose (numeriuose), apgyvendinti kambariai kasdien tvarkomi ir valomi;

4) atliekamas bendras kambarių (numerių) komercinis valdymas.

2. Viešbučio tipo apgyvendinimo paslaugas teikia viešbučiai, moteliai, svečių namai:

1) viešbutis turi turėti ne mažiau kaip 10 vienviečių ir (ar) dviviečių kambarių (numerių) su įranga nakvynės, higienos, maitinimo ir poilsio poreikiams tenkinti. Viešbučiai privalo būti klasifikuoti ir turėti klasifikavimo pažymėjimą;

2) motelis turi turėti ne mažiau kaip 5 kambarius (numerus) su įranga nakvynės, higienos, maitinimo ir poilsio poreikiams tenkinti. Motelyje turi būti sudarytos sąlygos transporto priemonėms saugoti ir teikiamos transporto priemonių priežiūros paslaugos. Moteliai privalo būti klasifikuoti ir turėti klasifikavimo pažymėjimą;

3) svečių namai turi turėti ne mažiau kaip 5 kambarius (numerus) su įranga nakvynės ir higienos poreikiams tenkinti. Maitinimo ir poilsio paslaugos gali būti teikiamos specialiai įrengtose bendro naudojimo patalpose. Svečių namai privalo būti klasifikuoti ir turėti klasifikavimo pažymėjimą.

3. Viešbutis, motelis, svečių namai gali teikti viešbučio tipo apgyvendinimo paslaugas ir savo pavadinime, reklamoje ar kitais atvejais vartoti žodžius „viešbutis“, „motelis“, „svečių namai“ tik kai jie atitinka šio Įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus ir turi galiojančius dokumentus, patvirtinančius, kad teikiamos atitinkamos paslaugos atitinka visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktų reikalavimus.

4. Jei viešbutyje, motelyje, svečių namuose pusryčiai yra neteikiami ar pusryčių kaina neįskaičiuojama į apgyvendinimo paslaugos kainą, apie tai turistai turi būti informuojami užsakymo priėmimo metu. Turisto pageidavimu pusryčių kaina gali būti nurodoma atskirai.

12 straipsnis. Specialaus apgyvendinimo paslaugos

1. Specialaus apgyvendinimo paslaugos yra būtinų apgyvendinimo poreikių tenkinimas ir atitinkamų sąlygų sudarymas tam tikslui skirtame (pritaikytame) pastate, jų grupėje ar apgyvendinimui įrengtoje teritorijoje, kuriuose:

1) patalpos ir teritorija suplanuotos taip, kad būtų galima teikti apgyvendinimo paslaugas;

2) yra aikštelių apgyvendinti turistus palapinėse ar mobiliuose nameliuose arba yra apgyvendinimui skirtų stacionarių namelių ar apgyvendinimui įrengtų kambarių;

3) bendras komercinis apgyvendinimo vienetų (aikštelių, namelių, patalpų ar kambarių) valdymas;

4) yra bendro naudojimo patalpų poilsio ar specialioms paslaugoms teikti;

5) yra įranga maitinimo ir higienos poreikiams tenkinti.

2. Specialaus apgyvendinimo paslaugas teikia kurortų sanatorijos, kurortų reabilitacijos centrai, kempingai, turizmo centrai, poilsio namai, jaunimo nakvynės namai bei kiti specialaus apgyvendinimo paslaugų teikėjai:

1) kurortų sanatorija – apgyvendinimo paslaugoms teikti skirtas (pritaikytas) pastatas ar jų grupė, kuriame taip pat teikiamos gydymo, antirecidyvinės, sveikatą grąžinančios, reabilitacinės, fizinės kultūros, dietinio maitinimo ir kitos paslaugos, tam tikslui naudojant gamtinius gydomuosius ir rekreacinius išteklius. Kurortų sanatorija privalo turėti Sveikatos apsaugos ministerijos išduotą licenciją teikti medicininės reabilitacijos paslaugas;

2) kurortų reabilitacijos centras – apgyvendinimo paslaugoms teikti skirtas (pritaikytas) pastatas ar jų grupė, kur teikiamos sveikatingumo, fizinės kultūros, maitinimo ir kitos reabilitacijos paslaugos, tam tikslui naudojant rekreacinius išteklius;

3) kempingas – apgyvendinimo paslaugoms teikti skirta, suplanuota aikštelėmis ir įrengta teritorija, kurioje turistai apgyvendinami palapinėse, mobiliuose ar stacionariuose nameliuose, ir yra sudarytos sąlygos transporto priemonėms statyti. Kempingai privalo būti klasifikuoti ir turėti klasifikavimo pažymėjimą;

4) turizmo centras – apgyvendinimui bei poilsiui pritaikyti (skirti) statiniai, kuriuose turistai apgyvendinami atskiruose nameliuose ar kambariuose, o maitinimo, higienos ir kitos paslaugos teikiamos centralizuotai paslaugų komplekse. Turizmo centras turi turėti įrangą aktyviam poilsiui bei turistiniams žygiams organizuoti;

5) poilsio namai – pastatas ar pastatai, kuriuose kambariai (ar nameliai) yra pritaikyti apgyvendinimui ir poilsiui organizuoti šeimoms ar pavieniams asmenims. Poilsio namai privalo būti klasifikuoti ir turėti klasifikavimo pažymėjimą;

6) jaunimo nakvynės namai – apgyvendinimui pritaikytos patalpos bei sudarytos sąlygos tenkinti nakvynės ir higienos poreikius. Jaunimo nakvynės namai gali būti steigiami ir veikti kaip įmonė ar viešoji įstaiga, organizuojanti keitimąsi jaunaisiais turistais ir propaguojanti krašto pažinimą.

3. Sanatorija, reabilitacijos centras, kempingas, turizmo centras, poilsio namai, jaunimo nakvynės namai gali teikti specialaus apgyvendinimo paslaugas ir savo pavadinime, reklamoje ar kitais atvejais vartoti žodžius „sanatorija“, „reabilitacijos centras“, „kempingas“, „turizmo centras“, „poilsio namai“, „jaunimo nakvynės namai“ tik kai jie atitinka šio Įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus ir turi galiojančius dokumentus, patvirtinančius, kad teikiamos atitinkamos paslaugos atitinka visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktų reikalavimus.

4. Be šio straipsnio 2 dalyje nurodytų specialaus apgyvendinimo paslaugų, gali būti teikiamos specialaus apgyvendinimo paslaugos keleivių vežimui skirtuose arba plaukiojimui nenaudojamuose laivuose, konferencijų centruose, medžioklės nameliuose ir kitos specialaus apgyvendinimo paslaugos. Šių paslaugų teikimui yra taikomi bendrieji reikalavimai, nustatyti šio straipsnio 1 dalyje, įskaitant patalpų pritaikymą apgyvendinimo paslaugoms teikti, maitinimo bei higienos poreikiams tenkinti.

5. Apgyvendinimo paslaugos laivuose gali būti teikiamos, jeigu laivo išplanavimas ir turimos patalpos atitinka higienos reikalavimus ir laivai yra įregistruoti Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre ar Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registre. Minimalus kajučių skaičius nenustatomas.

13 straipsnis. Apgyvendinimo paslaugų klasifikavimas

1. Siekiant informuoti turistus (paslaugų vartotojus) apie apgyvendinimo paslaugų kokybę bei sudaryti galimybę pasirinkti ir gauti pageidaujamo lygio paslaugas, apgyvendinimo paslaugas teikiantys viešbučiai, moteliai, svečių namai, kempingai ir poilsio namai yra klasifikuojami:

1) viešbučiai, moteliai – 5 žvaigždučių klasifikavimo sistema, žemiausiai klasei suteikiant vieną žvaigždutę. Klasifikuojant turi būti įvertinama statinių architektūra, jų suplanavimas, kambarių (numerių) ir bendrųjų patalpų įrengimas bei įrangos kokybė, priėmimo sąlygos, teikiamų paslaugų pasirinkimas ir kokybė, darbuotojų profesinis pasirengimas, aptarnaujančių darbuotojų skaičiaus ir apgyvendinimo vietų skaičiaus santykis bei kiti kriterijai, patvirtinantys bendrą teikiamų apgyvendinimo paslaugų kokybę;

2) svečių namai – 4 žvaigždučių klasifikavimo sistema, žemiausiai klasei suteikiant vieną žvaigždutę. Klasifikuojant turi būti įvertinamas patalpų suplanavimas, kambarių (numerių) ir bendrųjų patalpų įrengimas bei įrangos kokybė, priėmimo sąlygos, teikiamų paslaugų pasirinkimas ir kokybė, darbuotojų profesinis pasirengimas bei kiti kriterijai, patvirtinantys bendrą teikiamų apgyvendinimo paslaugų kokybę;

3) kempingai – 4 žvaigždučių klasifikavimo sistema, žemiausiai klasei suteikiant vieną žvaigždutę. Klasifikuojant turi būti įvertinamas kempingo teritorijos suplanavimas, apgyvendinimo sąlygos ir įrangos kokybė, priėmimo sąlygos, teikiamų paslaugų pasirinkimas ir kokybė bei kiti kriterijai, patvirtinantys bendrą teikiamų apgyvendinimo paslaugų kokybę;

4) poilsio namai – 4 žvaigždučių klasifikavimo sistema, žemiausiai klasei suteikiant vieną žvaigždutę. Klasifikuojant turi būti įvertinamas patalpų suplanavimas, kambarių (numerių) ir bendrųjų patalpų įrengimas bei įrangos kokybė, priėmimo sąlygos, teikiamų paslaugų pasirinkimas ir kokybė bei kiti kriterijai, patvirtinantys bendrą teikiamų apgyvendinimo ir poilsio paslaugų kokybę.

2. Apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo reikalavimus, kuriuose nustatomi teikiamų paslaugų ir įrangos vertinimo reikalavimai, klasės suteikimo, panaikinimo, kontrolės tvarka bei

pažymėjimo forma, tvirtina Valstybinis turizmo departamentas, įvertinęs šias paslaugas teikiančių, įmones vienijančių asociacijų rekomendacijas.

3. Viešbučius, motelius, svečių namus, kempingus ir poilsio namus klasifikuoja Apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo komisija, kurią sudaro turizmo verslo asociacijų, Valstybinio turizmo departamento bei savivaldybių institucijų atstovai. Apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo komisijos nuostatus tvirtina ir šios komisijos priežiūrą vykdo Valstybinis turizmo departamentas.

4. Dokumentas, patvirtinantis viešbučio, motelio, svečių namų, kempingo, poilsio namų įvertinimą (suteiktų žvaigždučių skaičių), privalo būti priėmimo patalpoje, turistams matomoje vietoje.

14 straipsnis. Kaimo turizmo paslauga

1. Kaimo turizmo paslauga – kaimo gyvenamojoje vietovėje ar mieste, kuriame gyvena ne daugiau kaip 3000 gyventojų, ūkininko sodyboje ar individualiame gyvenamajame pastate teikiama specialaus apgyvendinimo paslauga, kurios teikėjai privalo:

1) turėti turistams apgyvendinti pritaikytą sodybą ar atskirus pastatus, kuriuose apgyvendinimui skirtų kambarių (numerių) yra ne daugiau kaip 20;

2) sudaryti kaimo turizmo paslaugos teikimo reikalavimus atitinkančias sąlygas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1854](#), 2003-11-25, Žin., 2003, Nr. 114-5119 (2003-12-05), i. k. 1031010ISTA0IX-1854

2. Fiziniai asmenys gali teikti kaimo turizmo paslaugas tik turėdami savivaldybės išduotą pažymėjimą, patvirtinantį, kad kaimo turizmo paslaugos teikimo reikalavimai įvykdyti.

3. Kaimo turizmo paslaugų kūrimas ir plėtojimas gali būti remiamas specialiosiomis ir kitoms programoms vykdyti skirtomis lėšomis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, prioritetą teikiant kaimų architektūrinėms tradicijoms išlaikyti.

4. Kaimo turizmo paslaugos teikimo reikalavimus nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

15 straipsnis. Nakvynės ir pusryčių paslauga

1. Nakvynės ir pusryčių paslauga – specialaus apgyvendinimo paslauga, įskaitant pusryčius, kurios teikėjai privalo:

1) turėti turistams apgyvendinti pritaikytas gyvenamąsias patalpas ar atskirus pastatus, kuriuose apgyvendinimui skirtų kambarių (numerių) yra ne daugiau kaip 10;

2) sudaryti nakvynės ir pusryčių paslaugos teikimo reikalavimus atitinkančias sąlygas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1854](#), 2003-11-25, Žin., 2003, Nr. 114-5119 (2003-12-05), i. k. 1031010ISTA0IX-1854

2. Fiziniai asmenys gali teikti nakvynės ir pusryčių paslaugas tik turėdami savivaldybės išduotą pažymėjimą, patvirtinantį, kad nakvynės ir pusryčių paslaugos teikimo reikalavimai įvykdyti.

3. Nakvynės ir pusryčių paslaugos teikimo reikalavimus nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

16 straipsnis. Turistinės stovyklos paslauga

1. Turistinės stovyklos paslauga – trumpalaikio poilsio organizavimas ir (ar) nakvynės suteikimas palapinėse ar apgyvendinimui skirtose patalpose rekreacinėse teritorijose, žemės ūkio, miško ar kitos paskirties žemėje įrengtoje stovyklavietėje. Stovyklavietėje privalo būti nustatytos vietos palapinėms statyti ir įranga maistui ruošti, higienos poreikiams tenkinti, atliekoms surinkti bei aktyviam poilsiui organizuoti.

2. Rekreacinėse teritorijose, nepaisant to, kokia pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis, gali būti įrengiamos stovyklavietės turistinės stovyklos paslaugoms teikti.

3. Fiziniai asmenys gali teikti turistinės stovyklos paslaugas tik turėdami savivaldybės išduotą pažymėjimą, patvirtinantį, kad turistinės stovyklos paslaugos teikimo reikalavimai įvykdyti.

4. Turistinės stovyklos paslaugos teikimo reikalavimus nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

17 straipsnis. Vandens turizmo paslauga

1. Vandens turizmo paslauga yra turistų vežimas laivais turistiniais maršrutais, turistų apgyvendinimas laivuose, maitinimo ir kitų paslaugų teikimas laivuose. Šios paslaugos teikėjas privalo:

1) turėti nuosavybės teise jam priklausančią arba išsinuomotą laivą, atitinkantį laivų, skirtų keleiviams vežti, reikalavimus;

2) laivus, naudojamus turistams vežti, įregistruoti Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre ar Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registre bei turėti Susisiekimo ministerijos išduotą licenciją (leidimą), suteikiančią teisę verstis keleivių vežimu laivais Lietuvos Respublikoje ir tarptautiniais maršrutais;

3) užtikrinti, kad laivų, kuriuose teikiamos apgyvendinimo paslaugos, išplanavimas ir turimos patalpos atitiktų higienos reikalavimus. Šie laivai gali būti klasifikuojami atsižvelgiant į apgyvendinimo paslaugų kokybę.

2. Turistinėse trasose įrengiamos prieplaukos arba keleivių įlaipinimo ir išlaipinimo punktai, atitinkantys darbų saugos, sanitarijos, aplinkosaugos reikalavimus ir turintys infrastruktūrą, kuri užtikrintų minimalius turistų poreikius.

3. Vandens turizmo paslaugų teikimo reikalavimus nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS TURIZMO VALDYMAS

18 straipsnis. Turizmo politikos formavimas ir turizmo valdymas

1. Turizmo plėtros politikos kryptis nustato Seimas priimdamas įstatymus.

2. Turizmo valdymo funkcijas šalyje atlieka Vyriausybė, Vyriausybės įgaliota ministerija, Valstybinis turizmo departamentas prie įgaliotos ministerijos, apskričių viršininkai, savivaldybių institucijos.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė:

1) tvirtina Nacionalinę turizmo plėtros programą, nustatančią valstybės turizmo plėtros ir investicijų į turizmą prioritetus ir priemones;

2) tvirtina valstybinės reikšmės turizmo, rekreacijos bei kurortų infrastruktūros projektus;

3) steigia Valstybinį turizmo departamentą prie įgaliotos ministerijos (toliau – Valstybinis turizmo departamentas) ir tvirtina šio departamento nuostatus.

4. Vyriausybės įgaliota ministerija:

1) vykdo strateginį šalies turizmo veiklos planavimą;

2) rengia ir teikia pasiūlymus Vyriausybei dėl valstybinės reikšmės turizmo, rekreacijos bei kurortų infrastruktūros projektų įgyvendinimo.

19 straipsnis. Valstybinis turizmo departamentas

Valstybinis turizmo departamentas:

1) dalyvauja vykdant strateginį šalies turizmo veiklos planavimą, rengia Nacionalinę turizmo plėtros programą;

2) rengia valstybinės reikšmės turizmo infrastruktūros plėtros projektus;

3) pagal savo kompetenciją derina įstatymų ir kitų teisės aktų projektus;

4) pagal savo kompetenciją turizmo ir rekreacijos srityje derina teritorinių turizmo plėtros programų, kurortų ir kurortinių teritorijų plėtros programų, turizmo ir rekreacijos plėtros schemų bei specialiojo teritorijų planavimo dokumentų projektus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-308](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308

5) atlieka turizmo rinkų ir Lietuvos turizmo paslaugų tyrimus, rengia Lietuvos turizmo rinkodaros planus ir koordinuoja jų įgyvendinimą, rengia bei platina informaciją apie Lietuvą ir jos turizmo bei kurortų ir kurortinių teritorijų galimybes užsienio bei vidaus turizmo rinkose;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-308](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308

6) pagal savo kompetenciją koordinuoja valstybės turizmo politikos įgyvendinimą turizmo, kurortų ir kurortinių teritorijų veiklos planavimo, turizmo išteklių naudojimo ir informacijos srityje bei įgyvendinant Nacionalinę turizmo plėtros programą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-308](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308

7) rengia turizmo paslaugas reglamentuojančių teisės aktų projektus, tvirtina turizmo paslaugų teikimo taisykles ir reikalavimus, nustatyta tvarka kontroliuoja turizmo teisės aktų vykdymą;

8) tiria ir prognozuoja turizmo specialistų rengimo reikmes ir organizuoja specialistų kvalifikacijos kėlimą, vykdo turizmo specialistų kvalifikacijų pripažinimą;

9) steigia turizmo informacijos centrus (atstovybes) užsienyje;

10) steigia viešąsias įstaigas turizmo informacijos ir rinkodaros veiklai plėtoti;

11) steigia ir valdo Nacionalinę turizmo informacijos sistemą;

12) teisės aktų nustatyta tvarka atstovauja kelionės organizavimo paslaugų vartotojų interesams.

20 straipsnis. Turizmo taryba

1. Turizmo plėtros klausimams nagrinėti ir pasiūlymams teikti valstybės institucijoms, įgyvendinančioms valstybės politiką turizmo srityje bei Nacionalinę turizmo plėtros programą, sudaroma nuolatinė Turizmo taryba iš valstybės institucijų, savivaldybių asociacijos bei savivaldybių atstovų ir turizmo verslo asociacijų ar organizacijų bei savaveiksmių turistinių organizacijų atstovų. Turizmo taryboje ne mažiau kaip pusę narių sudaro turizmo verslo asociacijų ar organizacijų bei savaveiksmių turistinių organizacijų deleguoti atstovai.

2. Turizmo taryba sudaroma ir veiklą vykdo pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos patvirtintus nuostatus.

3. Turizmo tarybos techninį aptarnavimą vykdo Valstybinis turizmo departamentas.

21 straipsnis. Apskrities viršininko kompetencija plėtojant turizmą

Apskrities viršininkas:

1) kartu su savivaldybėmis planuoja turizmo plėtrą apskrities teritorijoje ir pagal Nacionalinę turizmo plėtros programą rengia (koreguoja) ir tvirtina apskrities turizmo ir rekreacijos plėtros projektus, planus, turizmo plėtros galimybių studijas;

2) planuoja bei organizuoja vaikų ir jaunimo stovyklą, finansuojamą valstybės biudžeto lėšomis, veiklą;

3) tvarko apskrities turizmo išteklių apskaitą ir turizmo informaciją ir teikia duomenis Nacionalinei turizmo informacijos sistemai;

4) gali steigti apskrities turizmo informacijos centrą.

22 straipsnis. Savivaldybių institucijų kompetencija turizmo srityje

1. Savivaldybės:

- 1) skatina turizmo verslą kaip darbo vietų kūrimo ir gyventojų užimtumo priemonę;
 - 2) vadovaudamosi Nacionalinės turizmo plėtros programos nuostatomis, rengia, tvirtina ir įgyvendina savivaldybės turizmo plėtros programas (strategijas) arba savivaldybės turizmo ir rekreacijos plėtros schemas ir projektus;
 - 3) steigia savivaldybės turizmo informacijos centrą. Nesant savivaldybės įsteigto turizmo informacijos centro, tvarko ir teikia turizmo paslaugų ir išteklių duomenis Nacionalinei turizmo informacijos sistemai;
 - 4) planuoja ir vykdo priemones, reikalingas rekreacinių teritorijų apsaugai, poilsio ir turizmo veiklai jose plėtoti, ir tvarko šių teritorijų apskaitą, tvirtina rekreacinių teritorijų naudojimo reglamentus;
 - 5) vykdo savivaldybės teritorijos turizmo išteklių ir paslaugų rinkotyrą ir rinkodarą;
 - 6) įstatymų nustatyta tvarka sudaro sutartis su turizmo paslaugas teikiančiais juridiniais ir fizinkiniais asmenimis dėl rekreacinių išteklių naudojimo (nuomos) turizmui ir poilsiui, kontroliuoja sutarčių vykdymą;
 - 7) įstatymų nustatyta tvarka tvirtina mokesčių už savivaldybei priklausančių rekreacinių išteklių naudojimą dydį ir tvarką;
 - 8) planuoja ir organizuoja vaikų ir jaunimo stovyklų veiklą, nustato šių stovyklų rengimo reikalavimus, kontroliuoja jų vykdymą;
 - 9) išduoda kaimo turizmo, nakvynės ir pusryčių bei turistinės stovyklos paslaugos teikimo pažymėjimus bei kontroliuoja šių paslaugų teikimo reikalavimų vykdymą.
2. Pažymėjimo, patvirtinančio, kad kaimo turizmo, nakvynės ir pusryčių bei turistinės stovyklos paslaugos atitinka nustatytus reikalavimus, išdavimo tvarką tvirtina savivaldybės taryba.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

TURIZMO IŠTEKLIAI IR INFORMACIJOS SISTEMA

23 straipsnis. Turizmo išteklių naudojimas, apsauga ir planavimas

1. Turizmo išteklius sudaro rekreaciniai ištekliai ir specialaus (dalykinio) intereso objektai (pramogų centrai, konferencijų centrai, parodų centrai, muziejai, galerijos ir kiti turistinės traukos objektai).

2. Rekreaciniams ištekliams priskiriama:

1) gamtos ištekliai (miškai, gyvenamųjų vietovių želdynai, vandens telkiniai ir jų pakrantės, tinkamos arba galimos pritaikyti žmonių poilsiui ir pramogoms, mineralinio vandens ir gydomojo purvo telkiniai, gamtos paveldo objektai);

2) kultūros paveldo objektai (nekilnojamosios kultūros vertybės);

3) turizmo paslaugų ir poilsio infrastruktūros pastatai bei objektai, esantys kurortuose ir kurortinėse teritorijose, rekreacinėse ir saugomose teritorijose, taip pat turistinės trasos, apžvalgos aikštelės, kitos rekreacijai skirtos teritorijos.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-308](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308

3. Rekreacinių išteklių naudotojais visuomenės ir verslo tikslais gali būti fiziniai ir juridiniai asmenys, teikiantys poilsio, reabilitacines ir turizmo paslaugas. Visuomenės lankymui ar poilsio veiklai naudojamose rekreacinėse teritorijose (papildimiuose, gyvenamųjų vietovių parkuose, stovyklavietėse, apžvalgos aikštelėse, turistinėse trasose, kitose poilsio vietose) privalo būti stacionari ar laikina įranga higienos poreikiams tenkinti ir atliekoms surinkti, taip pat teritorijos lankymui skirta informacija ir infrastruktūra (takai, poilsio aikštelės ir įrengimai).

4. Rekreacinės teritorijos gali būti nustatomos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane, apskričių ir savivaldybių teritorijų bendruosiuose planavimo dokumentuose, taip pat specialiuosiuose planavimo dokumentuose. Rekreacinėms teritorijoms priskiriamos teritorijos, pasižyminčios rekreaciniais ištekliais, taip pat teritorijos, turinčios turizmo paslaugų

arba poilsio infrastruktūrą. Rekreacinėse teritorijose prioritetas skiriamas poilsio ir turizmo veiklai.

5. Detaliaisiais ar specialiaisiais teritorijų planais suformuotose rekreacinėse teritorijose gali būti statomi turizmo paslaugų, poilsio bei reabilitacinės infrastruktūros statiniai: apgyvendinimo, pramogų ir gydyklų statiniai bei įranga, turistinių trasų, stovyklaviečių, gyvenamųjų vietovių parkų, paplūdimių ir prieplaukų bei informavimo įranga. Rekreacinėse teritorijose turizmo paslaugų, poilsio bei reabilitacinės infrastruktūros statiniai statomi vadovaujantis statybos techniniais reglamentais ir privalo atitikti normatyvinius statinio saugos ir paskirties reikalavimus.

6. Privačiuose žemės sklypuose, esančiuose kaimo gyvenamosiose vietovėse, nerengiant detaliųjų planų ir nekeičiant pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, gali būti vykdoma naujų statinių statyba kaimo turizmo paslaugoms teikti ir esamų individualių gyvenamųjų pastatų bei sodybų rekonstrukcija ir jų pritaikymas kaimo turizmo poreikiams pagal teisės aktų nustatyta tvarka parengtus ir patvirtintus projektus.

7. Turizmo paslaugų, poilsio bei reabilitacinės infrastruktūros objektų statybai detalieji planai nerengiami tais atvejais, kai nekeičiama sklypo žemės naudojimo paskirtis, planuojamiems ar rekonstruojamiems turizmo ir poilsio paslaugų statiniams nereikalingas leidimas statybai. Rekreacinis sklypas neformuojamas kaimo turizmo ir turistinės stovyklos objektams ir įrenginiams statyti bei eksploatuoti.

8. Rekreacinių teritorijų naudojimo ir apsaugos priežiūrą vykdo savivaldybių institucijos, vadovaudamosi įstatymais bei Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatais, kuriuos tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Rekreacinėse teritorijose draudžiama veikla, galinti pabloginti rekreacinių išteklių būklę ir kelianti pavojų asmenų saugumui ir poilsio organizavimui. Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatuose išvardytais atvejais gali būti nustatomi ūkinės veiklos reguliavimo rekreacinėse teritorijose reglamentai, jeigu vykdoma ūkinė veikla gali turėti neigiamą poveikį rekreaciniams ištekliams, aplinkai ir žmonių sveikatai.

9. Rekreacinėse teritorijose bei valstybinių parkų rekreacinėse, ūkinėse zonose yra skatinama veikla, susijusi su turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtra.

24 straipsnis. Nacionalinė turizmo informacijos sistema

1. Nacionalinė turizmo informacijos sistema – duomenų apie turizmo išteklius ir jų naudojimo turizmui sąlygas, taip pat duomenų apie turizmo paslaugas bei jų kokybę kaupimo, tvarkymo, apdorojimo, saugojimo, paieškos ir pateikimo kompiuterizuota informacinė sistema, skirta viešam turizmo informacijos pateikimui.

2. Nacionalinė turizmo informacijos sistema kuriama geoinformacinių sistemų duomenų bazių principais. Nacionalinės turizmo informacijos sistemos valdytojas yra Valstybinis turizmo departamentas.

3. Nacionalinei turizmo informacijos sistemai duomenys apie turizmo išteklius ir paslaugų teikimą Vyriausybės nustatyta tvarka gaunami iš kitų valstybės registų, informacinių sistemų, duomenų bankų ar kitų duomenų teikėjų.

4. Nacionalinė turizmo informacijos sistema veikia pagal Nacionalinės turizmo informacijos sistemos nuostatus, kuriuose nurodoma sistemos tvarkymo objektas ir tikslai, duomenų sąrašas, duomenų mastai, rinkimo ir teikimo tvarka, duomenų rinkėjai ir teikėjai, duomenų apsaugos reikalavimai.

5. Nacionalinės turizmo informacijos sistemos nuostatus tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-239](#), 2001-04-05, Žin., 2001, Nr. 34-1128 (2001-04-20), i. k. 1011010ISTA00IX-239
Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 18 straipsnio pakeitimo įstatymas
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1211](#), 2002-12-03, Žin., 2002, Nr. 123-5507 (2002-12-24), i. k. 1021010ISTA0IX-1211
Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo pakeitimo įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1854](#), 2003-11-25, Žin., 2003, Nr. 114-5119 (2003-12-05), i. k. 1031010ISTA0IX-1854
Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2476](#), 2004-10-12, Žin., 2004, Nr. 156-5689 (2004-10-26), i. k. 1041010ISTA0IX-2476
Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-308](#), 2005-07-05, Žin., 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308
Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 2, 19, 23 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas